

MINA SLÄKTINGAR Å MIN FARS SIDA

av A E Ekblom
nedtecknat av Leif Ekblom

Då jag nedskriver detta, är det ej för att ämnet har någon vikt, utan endast för att "tjocka släkten" skall kunna få ett begrepp i framtiden om de egenskaper, som de nedärvt från ex. min fars sida

Den äldste medlemmen, från vilken jag fick några upplysningar, var en kusin till mig, Axel Ek. Jag minns honom alltid gå omkring och tugga papperstussar och gnola på någon melodi.

Han berättade, hurusom han vid 3-tiden på morgonen den 3 januari 1867 väcktes för att springa efter en barnmorska, fru Qualdén. Sömnig och grinig läste han inga vackra saker över den världsmedborgare, som väntades.

Det är från honom jag har nästan alla primäruppgifter beträffande min fars ungdom. Bl.a berättade han, att min far, när han vid 14-årsåldern blev ålagd att följa sin äldre broder Nils för att lärt sig bli skomakare, hellre gömde sig i en lada, där han låg ett par tre dagar och Axel Ek fick bära till honom i matväg vad han kunde.

Axel Ek visade sig sedan vara en mycket framstående musiker och tecknare. Han kom ej längre än till sjunde nedre i elementarskolan, där han blev osams med latinläraren.

Han blev anförare för kvartettsången i Karlstad, skrev noter och komponerade riktigt vackra saker. Betecknande är historien, som jag förut berättat, när Emil Sjögren ville giva ut hans kompositioner, att han tvärt avböjde under förklaring, att skulle så ske, tänkte han göra det själv. Han hade fö en ytterst stark självkritik och tålde ej någon kritik av andra. Han var först förlovad med en borgarflicka från Vesterås, som han skilde sig från endast därför, att hon gick upp på en bal i stan, när han ej var med. Den han sedan gifte sig med, minns jag endast som en riktig pratkvarn. Utav barnen kommer jag egentligen ej ihåg någon.

Om min farfar, Sven Nilsson, f 1790, meddela kyrkböckerna i Nors församling, Värmlands län, att han dog, som hemmansägare och skräddare, den 7/12 1863, och fick avsked 1826 från Värmlands fältjägare. Denne Sven Nilsson med soldatnamnet Ek lär ha varit en ovanligt snäll. karl, gift 2 ggr med ett par riktiga ragator, påstås det. Sista gången med Kajsa Andersdotter, vilken var född 1803, död 1859. Deras yngsta barn, Adil, född 1843, min fader.

Han hade sju barn i vardera giftet, fem dog i första, och två i andra, så det blev endast sju kvar.

Min fars äldste bror hette Nils och dog som skomakare och hemmansägare i Brynje----, Nors s:n.

En annan bror var Gustav Ek, av vilken jag har mera hågkomst. Han var mycket begiven på sprit. Jag minns därför en rolig historia:

När jag en natt vaknade med tandvärk, uppmanade han mig att hämta en flaska brännvin att döva värken med, som han söp ur, så han knappt orkade komma upp på morgonen.

Bland äventyr, som jag särskilt kommer ihåg därifrån var, när jag på auktion i en grannstuga blev bjuden på brännvin med påföljd att jag blev dödfull och dagen därpå fick sitta stödd mot en rönn, med solen gassande på magen, samt en kamrat, Kalle på San, förnöjde mina svåra timmar med att ur en medhavd stulen kvartersbutelj bergkrut, göra "spottkärringar" (6-årsåldern).

Farbror Gustav var, märkvärdigt nog, en stor dansör, och var för mitt unga sinne mycket interessant att se huru, när han rökte, struphuvudet hoppade upp och ner och kinderna drogos in.

Värsta otyget gjorde jag, när jag en gång kröp upp i ett skatbo och plockade ner äggen. Det skulle betyda kommande olycka för gården. Det var hos farbror Gustav jag första gången såg rödklöver sådd. Den gav en kolossal skörd.

Min farbror Emil, som, liksom min far, lade -blom till namnet Ek, var säkerligen också av mycket stridbart lynne, då jag minns, att bröderna ej kunde vara tillsammans mer än en dag utan att bliva osams.

En faster Kristina var också ett hår av hin. Hon tjänte i sin ungdom hos Emil Sjögrens mamma. Hon var nog inte fullt vid sina sinnen, åtminstone ibland, och min mor hade mycket obehag för henne. Det var det enda fallet av "grande hystérie", som jag sett. Hon levde tills hon blev bortåt 90 år.

Utav mina kusiner vill jag endast nämna min kusin Emil, kamrat i skolan och sedermera postexpeditör, Ivan, prisbelönt kompositör, boende i Dalby, samt Hilmer, skollärare m m i Normark, Värmland.

Lovisa Ekblom berättade på sin dödsbädd, att hennes föräldrar, Anders Jonsson, Skåne, Grava s:n, och hans hustru aldrig under hela sitt äktenskap sagt ett ont ord till varandra, utom sista julen, då de vore osams ett tag. Anders Jonssons hustru var rödhårig, alla hennes syskon mörka, Anders Jonsson var mycket arbetsam, t.o.m sedan han slutat lantbruket, skaffade han en mossodling (?), med vilken han -----, tills han dog i lunginflammation. Liksom alla sina samtida svår på sprit. Anders Jonsson var morfar även till Prof Runestam.

Karakteristik, såvitt möjligt, av min far, Adil E

Ett konstnärsöde, eldat med sprit, och utan humor, endast en ohjälplig satir och känsla av överlägsenhet gentemot andra människor. Ytterst dålig ekonom levde han mest i fantasin, när det gällde ekonomin. Snarstucken. Ville aldrig uträtta något verkligt arbete. Hade bl a inte mindre än 14 yrken i sitt liv: stalldräng vid Hymboholm, kust på Kanikenäset, postiljon, skrivlärare vid läroverken i Örebro och Grenna, brännvins-handlande i Karlskoga, fotograf, bokbindare, ordförande i brandstodsbolag, ordf i hästförsäkringsbolag, gästgivare, jordbrukare, bergsman, brännvinsadvokat och handlande. Han var en vacker karl, troligen omkr 175 cm lång, mycket välväxt. Farbror Emil, som var religiös och avskydde sprit, vägrade gå med sin bror Adil i kyrkan med motivering; "Om jag kommer i hans sällskap i kyrkan, så är det ju ingen, som lägger märke till mig".

Som en ödets ironi är Adil E den ende, som gått till eftervärlden, därigenom att en gata i Karlskoga är uppkallad efter honom, Adilgatan.

Han släppte mig aldrig inpå sig, förde aldrig samtal med mig, varför en riktig karakteristik är mig kanske omöjlig.

Efter hans död fanns i hans kvarlåtenskap endast en av honom författad, riktigt vacker österländsk saga samt - en lottsedel.

Några ord om min svärfar kanske borde nämnas. Han tycks ha varit den personifierade hederligheten. Av en tio år yngre, gammal man hörde jag berättas, att han allmänt respekterades i högsta grad för sin rättrådighet och kloket. Man litade fullkomligt på honom.

En storslaktare, som skulle köpa hans oxar, litade så på honom, att han kände sig skyldig betala högsta pris, som var honom möjligt. Priserna på hans oxar voro

också så höga, att de stodo annonserade i tidningarna efter höstmarknaden.

Vid auktionen, som han höll vid avträdet av egendomens brukning, befanns han ha gjort alla redskap själv. På äldre dagar var han nästan döv och med så svår darrning i händerna, att han ej kunde äta med sked.

Själva egendomen bestod vid hans tillträde av endast omkring 15 tunnland, på vilken endast föddes 3 kor. Vid hans död var, genom sjösänkningar mm, egendomen omkring 125 tunnland.

Vid hans begravning stod jag just på verandan och tänkte på vilka oerhörda förändringar, som inträtt beträffande trakten och befolkningen, sedan han föddes 1828.

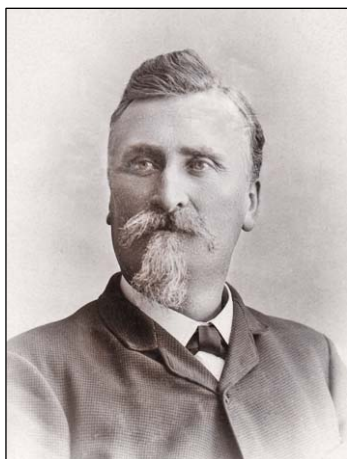
Min svärmor var av ett alldeles motsatt lynne. Hon var född 1843, av en förmögen bondesläkt.

Hon hade tydligen i sin ungdom varit en tilldragande kvinna, som av föräldrarna tvingats gifta sig med den 15 år äldre mannen, vilkens utmärkta inre egenskaper hon säkerligen ej uppskattade. Hon var livlig, kanske lite hetsig och argsint i vardagslag, men mot mig, som förstod hennes ställning såsom 15 år yngre än sin make, var hon alltid idealet för en svärmor.

För min hustru var hon säkerligen en mycket nyttig mor, då hon satte fart i enda barnet.

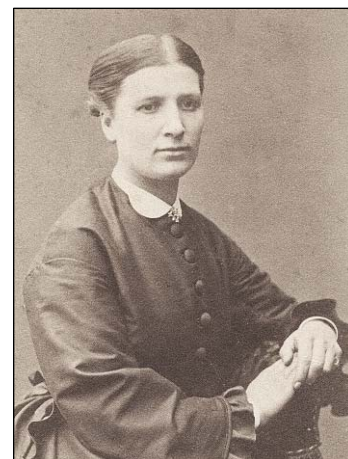
Adolf Ekblom 1867-1938

Adil Ekblom, far

Lovisa Ekblom, mor

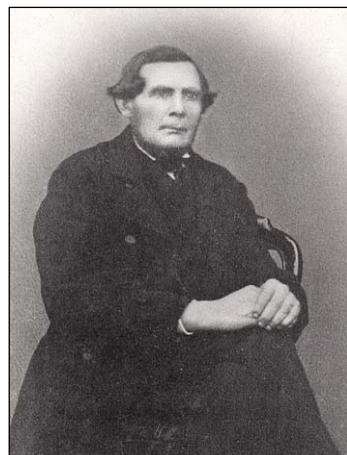
Kristina Ekblom, faster

Emil Ek, farbror

Axel Ek, kusin

Anders Jonsson, morfar

Anna Jonsdotter, mormor